

Przegląd najważniejszych informacji

- Zwiększono kontyngenty pszenicy o 65 tys. t, kukurydzy o 625 tys. t oraz jęczmienia o 325 tys. t dla importu z Ukrainy.
- Zgłaszana wielkość eksportu olejów roślinnych spadła o 80% r/r, na skutek ograniczenia fikcyjnego obrotu olejami.
- Wysokie opady w trakcie zbiorów doprowadziły do mniejszych niż przewidywano plonów oraz gorszej jakości rzepaku.
- W związku z nową falą zachorowań świń na ASF, wprowadzono nowe zasady bioasekuracji zwierząt. Do 14 sierpnia można złożyć oświadczenie o niespełnieniu nowych warunków i otrzymać rekompensatę.
- Polska od 20 lipca jest oficjalnie wolna od ptasiej grypy. Wznowiono handel drobiu z Macedonią.
- Ceny masła osiągają rekordowe poziomy, na skutek spadku o 99,7% unijnych zapasów, zwiększeniem spożycia oraz obniżeniem produkcji. Oczekuje się, że wysokie ceny masła będą się utrzymywać do czasu wzrostu zapasów.
- Prognozuje się kolejny rok wysokich zbiorów warzyw na poziomie 4,5mln t, jednak ceny powinny być wyższe niż w ubiegłym roku w związku ze zmniejszeniem się podaży importowanych warzyw.
- Obserwuje się niską cenę malin, która pomimo przymrozków i przewidywanych o 20% niższych zbiorów, spadła o nawet 30%.

KALENDARIUM

Tabela 1. Kalendarium.

Data	Wydarzenie
04.08.2017-25.08.2017	Okres składania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, działanie 5.3 „Środki dotyczące obrotu”
23.08.2017-18.09.2017	Okres składania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, działanie „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę”
14.08.2017	Termin na dostosowanie gospodarstw do nowych wymagań dotyczących bioasekuracji, lub złożenia oświadczenia o braku możliwości spełnienia wymagań dot. bioasekuracji.

KURSY ŚREDNIE WALUT

Tabela 2. Kursy średnie wybranych walut z dnia 08.08.2017 r.

Nazwa (kod) waluty	Kurs średni
Dolar amerykański (USD)	3,6027
Euro (EUR)	4,2541
Funt szterling (GBP)	4,6986
Hrywna (UAH)	0,1401
Rubel rosyjski (RUB)	0,0600

Źródło: NBP

OTOCZENIE LEGISLACYJNE

Polska wynegocjowała wyższą wysokość pomocy dla przetwórstwa produktów rolnych

Jednym z instrumentów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 służącym wsparciu przetwórstwa produktów rolno-spożywczych jest działanie „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”. Przeznaczone jest ono dla podmiotów z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych oraz rolników rozpoczynających działalność przetwórczą.

Wsparcie udzielane jest w formie refundacji 50% kosztów inwestycji kwalifikujących się do wsparcia.

W maju Komisja Europejska (KE) zaakceptowała wniosek Polski o zwiększenie maksymalnej wysokości pomocy jednemu beneficjentowi z 3 mln PLN do 10 mln PLN. W przypadku związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów wsparcie wynosi 15 mln PLN. Minimalna wysokość pomocy przyznana na realizację jednej operacji wynosi 100 000 PLN.

W przypadku operacji realizowanych przez rolników dotyczących wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, maksymalna kwota pomocy wynosi 300 000 PLN. Natomiast wielkość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji w tym przypadku nie może być niższa niż 10 000 PLN.

Pomoc może zostać udzielona na inwestycje dotyczące przetwarzania i wprowadzania do obrotu na poziomie handlu hurtowego produktów rolnych (tj. produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z wyłączeniem produktów rybnych). Jednocześnie należy pamiętać, że produkt będący wynikiem przetwarzania powinien być również produktem rolnym.

Beneficjent

Beneficjentami tego działania mogą być osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które posiadają zarejestrowaną działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych oraz działają jako przedsiębiorcy wykonujący działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo. Ponadto, w przypadku podmiotów składających wnioski dotyczące wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych - rolnik, domownik, małżonek rolnika podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie.

Warunki udzielenia wsparcia

Pomoc na realizację inwestycji może być przyznana, jeżeli wnioskodawca jest zdolny do realizacji i utrzymania planowanego przedsięwzięcia, co zostanie zweryfikowane na podstawie analizy ekonomicznych dotyczących dotychczasowej działalności gospodarczej oraz projekcji finansowych zawartych w biznesplanie. Ponadto wnioskodawca powinien zadeklarować, iż po zakończeniu realizacji operacji będzie zaopatrywał się w co najmniej 50% całkowitej ilości surowców niezbędnych do produkcji na podstawie umów długoterminowych (co najmniej 3-letnich), zawieranych bezpośrednio z rolnikami, grupami lub organizacjami producentów, związkami grup lub zrzeszeniami organizacji producentów lub podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne.

Pomoc może być udzielona na realizację operacji w zakładach spełniających obowiązujące standardy higieniczno – sanitarne, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt.

Koszty kwalifikowalne

Przykładowe koszty kwalifikowalne obejmują koszty budowy, modernizacji lub przebudowy budynków produkcyjnych lub magazynowych i budowli stanowiących infrastrukturę zakładów przetwórstwa, niezbędną do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń lub infrastruktury służącej ochronie środowiska, koszty zakupu maszyn lub urządzeń do przetwarzania, magazynowania lub przygotowania produktów do sprzedaży, urządzeń służących poprawie ochrony środowiska, koszty wdrożenia procedury certyfikowanych systemów zarządzania jakością, opłaty za patenty i licencje.

Najbliższe nabory wniosków

Zgodnie z ogłoszeniem Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nabór wniosków o przyznanie pomocy na działania polegające na wzmacnianiu przedsiębiorczości podmiotów z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych zostanie przeprowadzony w I kwartale 2018 r.

RYNEK ZBÓŻ

Unia Europejska zwiększa kontyngenty na zboża z Ukrainy

4 lipca przyjęte zostało rozporządzenie rozszerzające dotychczasowe kontyngenty zboż. Nowe limity przewidują wzrost wielkości importu wolnoctowego dla pszenicy o 65 tys. t, kukurydzy o 625 tys. t, oraz jęczmienia o 325 tys. t. Nowe kontyngenty będą obowiązywały przez 3 lata od 2018 roku.

Wzrost wielkości kontyngentów nie musi jednak wpłynąć znacząco na wielkość importu zboż. W 2016 roku, kiedy wprowadzono pierwsze ilości zboża wolnego od cła, import z Ukrainy spadł. W pierwszym roku po wprowadzeniu kontyngentu na 900 tys. t pszenicy, do Unii Europejskiej (UE) wysłano jej o ponad 31% mniej niż w roku poprzednim. Import wyniósł jedynie 106 tys. ton powyżej limitu.

Najbardziej wzrósł kontyngent na kukurydzę. Niemniej, w 2016 roku jej import z Ukrainy do państw wspólnoty znacząco przekraczał limity importu wolnoctowego. W poprzednim roku do UE przywieziono ponad 6,78 mln t kukurydzy, wobec kontyngentu wynoszącego zaledwie 0,4 mln t. Zwiększenie limitów, nadal będzie miało niewielki udział w stosunku do całości handlu kukurydzą.

Z drugiej strony import jęczmienia w 2016r. wynosił 355 tys. t i odpowiadał prawie w całości wielkości kontyngentu. Zwiększenie limitów łącznie do 615tys t może spowodować wzrost wolumenu handlu. Niemniej, warto zauważyć że cena jęczmienia w basenie Morza Czarnego nie różni się znacząco od europejskich cen, a od ceny w Polsce jest nawet wyższa (wykres 1.). W związku z tym zwiększenie kontyngentu nie będzie miało znaczącego wpływu na cenę w kraju. Również według prognoz Komisji Europejskiej (KE) import jęczmienia w sezonie 2017/2018 nie zmieni się w porównaniu do poprzedniego.

Mimo obaw, że ze względu na bliskie położenie duża część zboż trafi do Polski, w 2016 r. jedynie 2% importu z Ukrainy kierowana była do Polski. Większość produktów rolnych trafiała do krajów Europy Zachodniej, takich jak Hiszpania, Włochy, czy Holandia.

Kończą się żniwa jęczmienia.

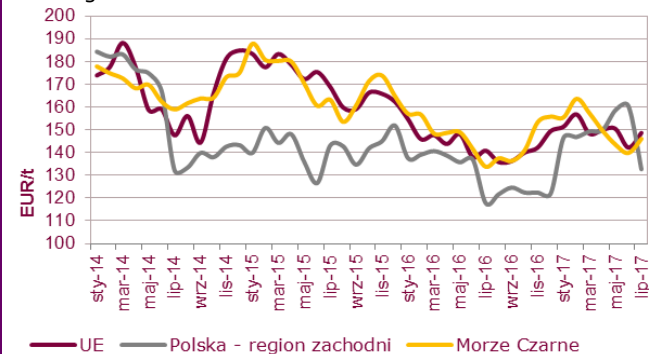
Według Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) zbiory zboż wraz z mieszankami zbożowymi będą o 8% wyższe niż rok temu i wyniosą 27,5mln t. Jednak z powodu dużych opadów, żniwa się przedłużają, co negatywnie wpływa na jakość zboż.

W Polsce w większości obszarów zakończyły się już zbiory jęczmienia. Z pierwszych informacji wynika że plony mogą być nieznacznie wyższe niż rok temu. Również u naszych sąsiadów – w Niemczech i na Ukrainie zebrano jęczmień z większości upraw.

Duża wilgotność ziarna negatywnie oddziałuje na ceny zboż. W przypadku jęczmienia browarnianego, cena w ciągu miesiąca spadła o 19% do poziomu 619PLN/t tj. o 7% mniej niż przed rokiem.

Jak podaje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), światowe zbiory zboż w sezonie 2017/2018 są prognozowane na poziomie 2 050mln t, czyli o 3% niższym niż w poprzednim sezonie. Jednocześnie szacuje się, że popyt utrzyma się na stabilnym poziomie 2 084mln t. Zużycie przewyższające produkcję może wywrzeć presję na wzrost cen, jednak będzie on hamowany dużymi, światowymi zapasami.

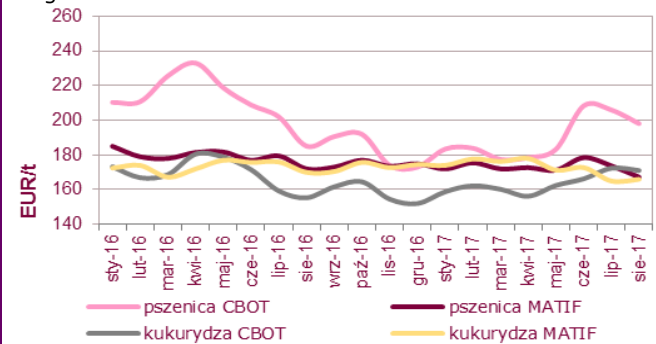
Wykres 1. Cena jęczmienia konsumpcyjnego (EUR/t) w Polsce, Unii Europejskiej(UE) oraz w basenie Morza Czarnego.

Źródło: KE

Region **Zachodni**: Województwa: Lubuskie, Pomorskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie;

Wykres 2. Notowania kontraktów pszenicy oraz kukurydzy na giełdach CBOT oraz MATIF:

Źródło: Bloomberg

Tabela 3. Prognoza średnich miesięcznych cen [PLN/t] zboż według ARR z dnia 05.07.2017 r. oraz cena bieżąca MRiRW z dnia 30.07.2017 r.

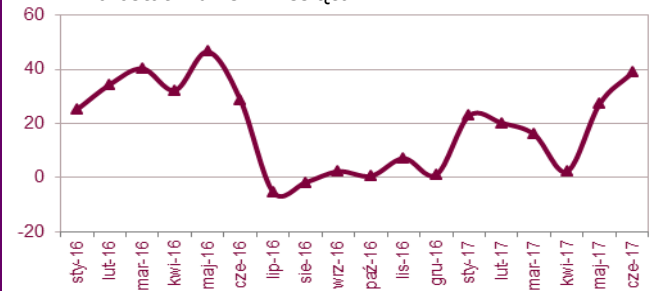
Zboża	Cena bieżąca	Wrzesień	Grudzień
Pszenica ogółem*	733 (p)	630-660	650-690
Pszenica Konsumpcyjna	705	650-680	670-710
Żyto*	595 (k) 613 (p)	540-570	550-590

Źródło: ARR, MRiRW

(p) paszowe, (k) konsumpcyjne

*Średnia ważona cena danego rodzaju zboża konsumpcyjnego oraz paszowego.

Wykres 3. Indeks zmian pomiędzy cenami w UE i USA, stanowiący różnicę ceny [EUR/t] pszenicy Hard Red Winter w USA według danych USDA oraz notowań pszenicy na MATIF na ostatni dzień miesiąca:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USDA oraz notowań MATIF.

RYNEK ROŚLIN OLEISTYCH

Istotny spadek eksportu oleju roślinnego w statystykach handlu zagranicznego

Dane statystyczne wskazują od stycznia br. bardzo silny spadek eksportu oleju rzepakowego z Polski. W pierwszych pięciu miesiącach 2017 r. spadł on o ponad 80%. W tym samym okresie import pozostał na relatywnie stabilnym poziomie – wolumen importu obniżył się o 5%, przy jednoczesnym wzroście wartości o 6%.

Na rynku nie wystąpiły żadne zdarzenia, które mogłyby uzasadnić taki spadek eksportu. Można przypuszczać, że jest to efekt wprowadzenia nowych regulacji dotyczących monitorowania przewozu towarów wrażliwych. Przepisy wprowadzają m.in. obowiązek rejestracji zgłoszenia przed rozpoczęciem przewozu oleju rzepakowego. Nagły spadek eksportu na skutek wprowadzonych regulacji sugeruje, że w poprzednich latach za większość handlu odpowiadał fikcyjny obrót. Od stycznia do maja br. wartość eksportu spadła o 120 mln EUR.

Pogoda krzyżuje plany zbioru rzepaku

Jak podaje Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa od 21 maja do 20 lipca 2017 r. suszą zagrożone były jedynie 0,02% powierzchni upraw w województwie świętokrzyskim. Temperatura była wyższa o 1-2°C od normy. Są to dobre warunki pogodowe do uprawy rzepaku, stąd oczekiwania co do plonów również były wysokie. Jednak utrzymujące się opady w okresie zbiorów nie pozwalały na poprawne osuszenie łanów.

Wysokie opady oraz wilgotność prowadzą do rozwoju grzybów oraz opóźnieniami w zbiorach. Skutkuje to opadaniem nasion, a w rezultacie niższymi, niż oczekiwano plonami.

Mimo to, z pierwszych informacji na temat zbiorów wynika że, plony będą wyższe niż rok temu i wyniosą 3 – 3,1 t/ha, wobec 2,7 t/ha w sezonie 2016/2017. Jednak, oczekiwano jeszcze wyższego plonowania na poziomie 3,2t/ha. Według szacunków Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ) zbiory w obecnym sezonie wyniosą 2,7mln ton.

Niższe od przewidywań plony nie wpłynęły znacząco na cenę, która wg MRiRW na dzień 30.07.2017 wynosiła 1 554 PLN/t tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem. Spadek nastąpił pomimo wzrostu cen w UE będącą konsekwencją słabej sytuacji u głównych eksporterów rzepaku. Ocenia się, że jest to spowodowane większą wilgotnością ziarna i koniecznością jego dosuszenia.

W Kanadzie, drugim po UE eksporterze rzepaku, również widać silny wpływ warunków pogodowych na produkcję. Utrzymujące się wysokie temperatury, susza oraz silny wiatr na obszarze odpowiadającym za większość krajowej produkcji, szkodzą uprawom roślin. Jedynie na 52% powierzchni upraw rzepaku warunki są dobre, lub bardzo dobre. Dla porównania rok temu, było to 92%, przy plonach wynoszących 3,2t/ha. W sezonie 2015/2016 gdzie podobnie jak w obecnym, 56% upraw oceniano na dobre i bardzo dobre plony wyniosły 2,3t/ha.

Rynek oczekuje, że w Kanadzie pomimo rekordowo dużego arealu upraw, produkcja spadnie. Wpłynęło to na ceny, które wzrosły od ostatniego tygodnia czerwca br. o 7,2%. W Europie również widać odbicie i wzrost cen o 5,7% m/m.

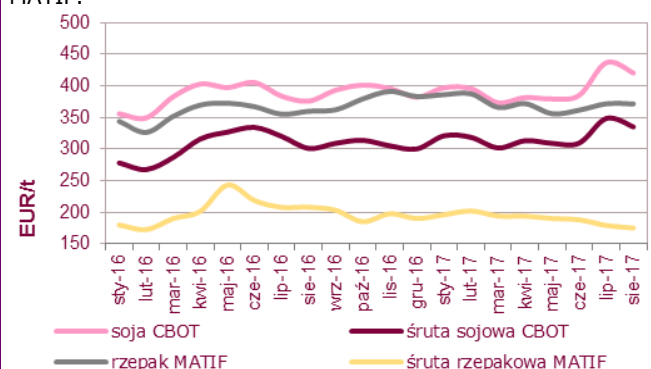
Jak podaje Ukraińskie Ministerstwo Rolnictwa do 03.08.2017 r. zebrano rzepak z 92% zasianej powierzchni, ze średnią wydajnością 2,72t/ha. Całkowita produkcja wyniosła 1,98 mln t i przewiduje się że do końca zbiorów sięgnie 2,15 mln t. Według obliczeń ukraińskich ekspertów opłacalność rzepaku na Ukrainie wzrosła do 83%.

Tabela 4. Średnie ceny netto (PLN/tona) płacone dostawcom za rzepak i produkty z rzepaku.

Towar	Lip-17	Cze-17	Lip-16	Zmiana m/m	Zmiana r/r
Nasiona rzepaku	1565	1687	1597	-7%	-2%
Olej rzepakowy rafinowany	3568	3666	3298	-3%	8%
Śruta rzepakowa	793	887	869	-11%	-9%
Makuch rzepakowy	906	940	975	-4%	-7%

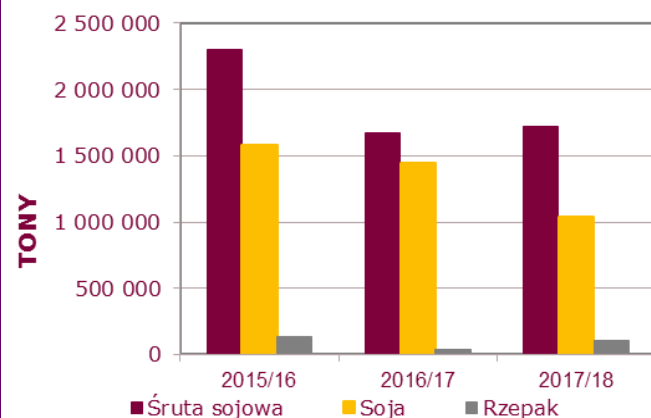
Źródło: MRiRW

Wykres 4. Notowania roślin oleistych na giełdach CBOT oraz MATIF.

Źródło: Bloomberg

Wykres 5. Wielkość importu nasion do UE w okresie 01.07.2017 r. - 01.08.2017 r.

Źródło: KE

Tabela 5. Prognoza Komisji Europejskiej produkcji, importu oraz zużycia śruty rzepakowej oraz sojowej z dnia 27.07.2017 r.

Śruta z roślin oleistych	2016/2017*		2017/2018**	
	Śr. Rzep.	Śr. Sojowa	Śr. Rzep.	Śr. Sojowa
Produkcja	13 352	11 663	13 615	11 261
Import	176	18 068	425	18 375
Spożycie	13 022	29 465	13 626	29 307

Źródło: KE

*dane szacunkowe

**prognoza

RYNEK MIĘSA CZERWONEGO

Rosnąca cena żywca nie sprzyja zakładom mięsnym

Od początku 2016 r. można zaobserwować wzrost cen mięsa wieprzowego. Jest to dobra wiadomość dla hodowców trzody chlewnej, której opłacalność wzrasta, pomimo rosnącej produkcji. Jednakże, wysokie ceny surowca stanowią problem dla przetwórców. Coraz wyższe koszty surowców oraz presja ze strony sieci handlowych na utrzymanie cen skutkuje obniżeniem ich marży.

W przeciągu półtora roku, na skutek dużego wzrostu cen żywca wieprzowego, zmniejszył się stosunek cen produktów mięsnych do surowca średnio o ok. 20%, co widać na wykresie 7. Wskazuje to na ograniczenie wzrostu cen produktów mięsnych poprzez zmniejszenie marży przetwórców. Jednocześnie stosunek cen detalicznych do hurtowych cen zbytu praktycznie nie zmienił się. Najprawdopodobniej na skutek presji wywieranej przez sieci handlowe, główne obciążenie wzrostu cen poniosły zakłady przetwórcze, a same utrzymały marżę.

Potwierdzają to informacje zgromadzone przez IERiGŻ, według których w 2016 r. w sektorze mięsa czerwonego zysk netto zmalał o 12,5% r/r. Spadek wystąpił pomimo zwiększonych przychodów oraz wielkości ubojów.

Niemniej jednak, warto zauważyć, że w przypadku trudnej sytuacji na rynku, skutki odczuwają przede wszystkim małe firmy. Duże zakłady, z rozpoznawalną marką oraz ustabilizowaną pozycją rynkową, mają silniejszą pozycję przetargową. Mogą wynegocjować niższe ceny surowca oraz korzystniejsze ceny za swoje produkty. Ocenia się, że obniżenie opłacalności produkcji przetworów mięsnych, doprowadzić może również do obniżenia ich jakości.

Nowe zasady bioasekuracji trzody chlewnej

W ciągu niewiele ponad 2 miesięcy zostało wykrytych 47 nowych ognisk Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF) u świń. To ponad dwukrotnie więcej niż odnotowanych w latach 2014-2016. Tak szybkie rozprzestrzenienie się choroby prawdopodobnie było skutkiem działania człowieka. Potwierdzają to nowe zachorowania poza strefą zagrożenia oraz w dużej odległości od miejsc wystąpienia ostatnich ognisk u dzików. Na skutek nowych zachorowań poszerzono strefę ochronną o kolejne gminy.

W odpowiedzi na nowe wystąpienia ASF, uchwalono nowe zasady bioasekuracji trzody chlewnej. W wyniku wprowadzonych regulacji do 14 sierpnia gospodarstwa utrzymujące świnie na zagrożonych obszarach są zobowiązane do ich wdrożenia. W przeciwnym wypadku do tego dnia można składać do powiatowego lekarza weterynarii oświadczenia o nie spełnieniu wymagań. Skutkować to będzie ubiciem świń, wypłacie odszkodowania oraz rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie świń.

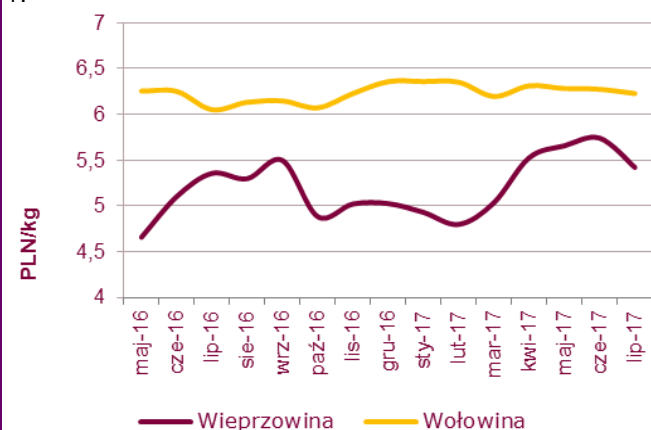
Po kontroli w której stwierdzono niespełnienie warunków bioasekuracji, lekarz weterynarii może wydać decyzję nakazującą zabicie świń. W przypadku gospodarstw które nie złożą oświadczenia do 14.08.2017 r. nie będzie przysługiwać rekompensata za nieutrzymywanie świń.

Tabela 6. Ceny mięsa wieprzowego według Komisji Europejskiej na dzień 24.07.2017 r.

Państwo	Mięso S	Zmiana r/r	Mięso E	Zmiana r/r
Polska	723	1%	168	4%
Niemcy	178	2%	174	2%
Wielka Brytania	187	20%	184	21%
Czechy	175	5%	171	5%
Średnia UE	175	6%	170	4%

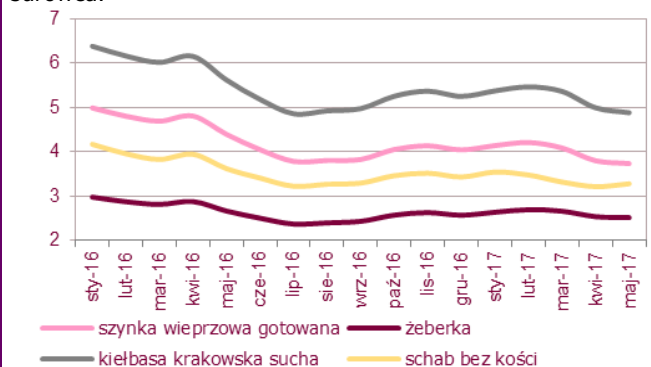
Źródło: KE

Wykres 6. Ceny skupu wieprzowiny i wołowiny w wadze żywej [PLN/kg] według danych MRiRW na dzień 30.07.2017 r.

Źródło: MRiRW

Wykres 7. Stosunek produktów wieprzowych do ceny surowca.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IERiGŻ

Tabela 7. Prognoza średnich miesięcznych cen [PLN/kg] żywca zwierzęcego według ARR z dnia 05.07.2017 r. oraz cena bieżąca MRiRW z dnia 30.07.2017 r.

Zboża	Cena bieżąca	Wrzesień	Grudzień
Żywiec wieprzowy	5,74	5,50-5,80	5,10-5,50
Bydło ogółem	6,23	6,10-6,40	6,20-6,60
Młode bydło rzeźne	6,93	6,30-6,60	6,40-6,80

Źródło: ARR, MRiRW

RYNEK MIĘSA DROBIOWEGO

Coraz większe zapotrzebowanie na jaja z wolnego wybiegu

W ciągu ostatniego roku, coraz więcej sieci handlowych, restauracji oraz producentów żywności deklaruje że w najbliższej dekadzie zrezygnuje z jaj z chowu klatkowego. Do 2025 roku zdecydowały się sprzedawać tylko jaja z wolnego wybiegu takie sieci jak Lidl, Biedronka, czy Auchan. Deklaracje sieci handlowych nie dotyczą tylko samych sprzedawanych jaj, ale także produktów w których one występują. Wywierać to będzie wpływ na producentów żywności, którzy aby sprzedawać w największych dyskontach i marketach, muszą także zrezygnować z jaj z chowu klatkowego.

Warto zauważyć, że w Polsce nadal dominuje system chowu klatkowego, który charakteryzuje się najniższymi kosztami jednostkowymi produkcji, a co za tym idzie najniższymi cenami jaj w sprzedaży detalicznej. W Polsce nadal cena jest dominującym kryterium wyboru jaj.

W USA, gdzie duże sieci handlowe i produkcyjne wcześniej niż w Polsce, deklarowały wycofanie jaj z chowu klatkowego, sytuacja jest bardziej rozwinięta. Dodatkowo, z powodu wystąpienia ptasiej grypy w Ameryce Północnej, konieczne było zlikwidowanie ok. 40 milionów sztuk drobiu. Korzystając z sytuacji, część producentów dostosowało gospodarstwa do chowu bezklatkowego.

Według szacunków Amerykańskiego Departamentu ds. Rolnictwa (USDA) w przeciągu najbliższych 10 lat w USA jaja z wolnego wybiegu będą stanowić nawet 75% zgłaszanego zapotrzebowania. Dla porównania, obecnie jedynie niecałe 10% kur nieśnych z 300mln szt. utrzymywanych jest poza klatkami.

Amerkańscy producenci jaj są w wyjątkowo trudnej sytuacji. W ciągu dekady, jeżeli nie chcą wypaść z rynku, muszą przekwalifikować się na chów bezklatkowy, co wiąże się z bardzo dużymi kosztami. Jak wylicza USDA, dostosowanie produkcji do chowu bezklatkowego kosztować będzie 40\$ na jedno stanowisko. Jednak spożycie jaj z wolnego wybiegu nie rośnie tak szybko. W USA z powodu utrzymującego się niskiego zapotrzebowania na jaja z wolnego wybiegu oraz niskie ceny, wstrzymano niektóre inwestycje przystosowujące kurniki do chowu wolno wybiegowego.

Polska oficjalnie wolna od ptasiej grypy

Od 20 lipca 2017r. Polska stała się oficjalnie wolna od ptasiej grypy. Nie oznacza to automatycznego zniesienia ograniczeń, ale pozwala ubiegać się o zniesienie embarga na polski drób. Dopiero po kilku miesiącach będą widoczne efekty. Podobna sytuacja miała miejsce na Ukrainie, gdzie dopiero po 1-2 miesiącach pierwsze państwa zniosły ograniczenia.

Według informacji podanych przez Ministerstwo Rolnictwa 18 lipca 2017 r. Macedonia zniosła zakaz wwozu drobiu z Polski na swoje terytorium. Również Hongkong 31 lipca 2017 r. zdjął ograniczenia importu z niektórych regionów Polski. Ponadto, prowadzone są już rozmowy z Chinami o przywrócenie handlu. Jest szansa że kolejne państwa będą znosić ograniczenia, co pozytywnie wpłynie na polski eksport.

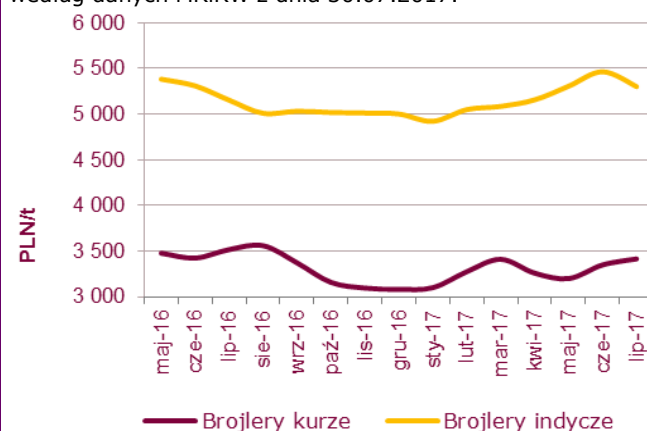
Niemniej jednak pełna poprawa na rynku drobiu zależeć będzie od sytuacji w całej Europie. Większość polskiego mięsa drobiowego kierowa jest na rynek UE, stąd na odczuwalne efekty będziemy musieli poczekać do czasu poprawy sytuacji u głównych odbiorców polskiego drobiu.

Tabela 8. Ceny mięsa drobiowego netto [EUR/100kg] w Polsce i wybranych krajach.

Państwo	lip-17	lip-16	cze-17	Zmiana r/r
Polska	128	132	139	-4%
Niemcy	268	266	271	1%
UK	148	155	152	-4%
Czechy	183	177	180	4%
Średnia w UE	183	178	186	3%

Źródło: KE

Wykres 8. Ceny skupu kurcząt i indyków [PLN/t] w Polsce według danych MRiRW z dnia 30.07.2017.

Źródło: MRiRW

Tabela 9. Produkcja mięsa drobiowego w UE w pierwszych czterech miesiącach według Komisji Europejskiej.

Państwo	2016	2017	Zmiana r/r
Polska	752	756	0,5%
Francja	549	536	-2,4%
Niemcy	507	489	-3,6%
Wielka Brytania	599	620	3,5%
UE ogółem	4 337	4 298	-0,9%

Źródło: KE

Tabela 10. Średnie krajowe ceny skupu i sprzedaży jaj spożywczych [PLN/100szt.] według MRiRW z dnia 30.07.2017

Klasa jaj	Czerwiec*	Maj*	Zmiana m/m	Zmiana r/r
XL	40,7	40,4	1%	23%
L	36,0	31,9	13%	21%
M	28,9	26,1	11%	23%
S	22,4	23,9	-6%	5%

Źródło: MRiRW

*Dane na koniec miesiąca.

RYNEK MLEKA

Masło bije kolejne rekordy

W ciągu niewiele ponad roku ceny masła wzrosły dwukrotnie. Spowodowane jest to przez spadek produkcji masła w Unii oraz zwiększone spożycie na mieszkańca do ponad 4,7 kg. Utrzymujący się wysoki popyt przy malejącej podaży, a także rosnący eksport doprowadziły w przeciągu roku do ograniczenia zapasów masła o 99,7%.

Zwiększające się spożycie masła jest efektem obecnego od kilkunastu lat trendu. Coraz większą popularnością cieszą się pełnotłuste produkty mleczne. Na skutek czego zwiększyło się nie tylko spożycie masła, ale i śmietany, serów, czy pełnotłustego mleka w proszku. Z drugiej strony doprowadziło to do kryzysu na rynku odtłuszczonego mleka w proszku.

Wykorzystanie zapasów do pokrycia spożycia przewyższającego produkcję, doprowadziło do nienotowanego wcześniej poziomu ceny masła 22,3 PLN/kg. Warto zauważyć, że sytuacja w Polsce jest relatywnie stabilna, a wysokie ceny są wynikiem zwiększonego popytu zagranicznego oraz zwiększenia kosztów zakupu surowca. Dla porównania w Niemczech cena sięgnęła 6 475 EUR/t, a różnica cen o 1 375 EUR/t między naszymi państwami jest najwyższa od wstąpienia Polski do Unii.

W pierwszych pięciu miesiącach br. produkcja, mimo wzrostu cen nie wykazuje wzrostu. Od stycznia do maja 2017r. ceny były przeciętnie o 50-87% wyższe niż w roku poprzednim. Produkcja jednak w tym samym okresie spadła o 2,4% w Polsce i 6,5% w całej UE. Z głównych producentów jedynie Włochy oraz Irlandia zwiększyły produkcję. Jednak, dopóki nie zostaną odbudowane zapasy masła, ceny nadal mogą być nieprzewidywalne i gwałtownie reagować na zmiany popytu/podaży.

Wysokie ceny masła nie przenoszą się jednak na ceny surowca. Cena surowego mleka w ciągu miesiąca wzrosła jedynie o 1%. Związane jest to z sezonowością produkcji i większą dostępnością surowca w okresie letnim. Ponadto, nie odnotowano zwiększonej produkcji masła, a co za tym idzie zapotrzebowanie również nie wzrosło. Wpływ na cenę ma również gorsza jakość mleka. Wraz ze spadkiem opłacalności w 2016 roku, część producentów zdecydowało się na użycie tańszych pasz. Skutkowało to obniżeniem zawartości tłuszczu w mleku. Przy rosnącym zapotrzebowaniu właśnie na ten składnik, potrzeba więcej mleka do uzyskania tej samej ilości produktów.

Według prognoz ARR ceny masła do końca tego roku pozostaną wysokie i wyniosą 20-21 PLN/kg we wrześniu oraz 20-21,4 PLN/kg w grudniu. Wpływ na utrzymanie cen będzie miał globalny popyt, który pozostanie na wysokim poziomie.

Jak zwraca uwagę Amerykański Departament ds. Rolnictwa (USDA), do końca roku z powodu mniejszych dostaw mleka oraz słabszej produkcji masła w pierwszym półroczu sytuacja nie zmieni się znacząco. Przewidują że produkcja masła zmniejszy się w całym 2017 roku o 30 tys. ton. Biorąc pod uwagę najnowsze dane Eurostatu wg których w ciągu 5 pierwszych miesięcy produkcja masła w UE spadła o 65 tys. ton, prognozy USDA przewidują wzrost w następnych miesiącach o 35 tys. ton.

Z powodu niższej produkcji, amerykańscy eksperci przewidują że eksport masła z UE spadnie o 20% do 175 tys. ton. Z kolei dla Nowej Zelandii przewiduje się wzrost eksportu do poziomu 582 tys. ton. Głównymi odbiorcami będą Rosja, Chiny, Australia, czy Filipiny.

Tabela 11. Prognoza średnich miesięcznych cen produktów mlecznych według ARR z dnia 05.07.2017 oraz cena bieżąca MRIRW z dnia 30.07.2017

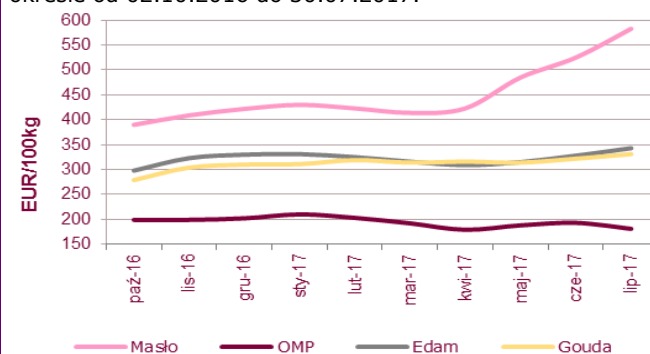
Towar	Cena bieżąca	Wrzesień	Grudzień
Mleko surowe	131,5*	130-136	133-142
Masło w blokach	22,3	20,0-21,0	20,0-21,4
OMP	7,5	7,5-7,9	7,5-8,0

Źródło: ARR, MRIRW

OMP-Odtłuszczone mleko w proszku

*Cena średnia za czerwiec 2017 r.

Wykres 9. Średnie ceny produktów mlecznych w UE, w okresie od 02.10.2016 do 30.07.2017.

Źródło: KE

OMP – Odtłuszczone mleko w proszku

Tabela 12. Produkcja mleka oraz przetworów mlecznych (w tys. tonach) w Polsce za okres od stycznia do maja w 2017 r. oraz 2016 r.

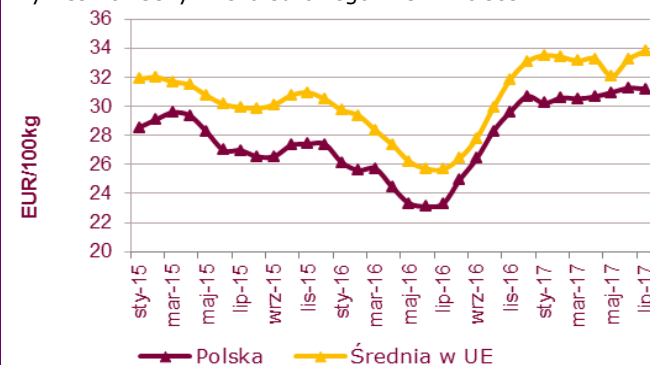
Produkt	2017	2016	Zmiana r/r
Mleko	4 862,1	4 697,0	3,5%
Mleko pitne	721,6	684,4	5,4%
Mleko sfermentowane	215,7	223,0	-3,3%
Sery	352,4	333,6	5,6%
OMP	63,4	68,7	-7,7%
Masło	88,4	90,6	-2,4%

Źródło: KE

* Dane wstępne

** Prognozy

Wykres 10. Ceny mleka surowego w UE i Polsce

Źródło: KE

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

Utrzymuje się wysoka produkcja warzyw

W poprzednim sezonie na skutek wysokiej produkcji marchwi, cebuli oraz ziemniaków odnotowano spadek cen tych warzyw o połowę. Niskie ceny przyczyniły się do zwiększenia konkurencyjności polskich warzyw. W okresie styczeń-kwiecień przełożyło się to na wzrost eksportu o 12% w skali roku. Najbardziej zwiększyła się sprzedaż za granicę marchwi (o 128% r/r). Jednak nadal większość produkcji marchwi lokowana jest na rynku wewnętrznym. Zaledwie 2,7% rocznych zbiorów jest eksportowana na rynki zagraniczne.

Według przewidywań GUS z 28.07.2017 r. w obecnym sezonie produkcja utrzyma się na wysokim poziomie 4,5mln ton z roku poprzedniego. Może to pozostawić ceny na niskim poziomie. Jak ocenia IERiGŻ, w 2016 r. przychody ze sprzedaży niektórych warzyw pokrywały jedynie 50% kosztów.

Jak prognozuje Instytut, ceny w sezonie 2017/2018 mogą wzrosnąć w stosunku do poprzedniego sezonu, zwłaszcza produktów, które spadły najwięcej w 2016 roku. Wartość kapusty, cebuli i marchwi według przewidywań wzrosną o kilkadziesiąt % (tabela 15). Jednak zależy to od warunków atmosferycznych, które będą miały wpływ na ostateczną wielkość produkcji i cenę.

Na zwiększenie popytu na warzywa ze strony przetwórców może wpłynąć deficyt owoców na rynku polskim. Podmioty mrożące, w przypadku niepełnego pokrycia mocy produkcyjnych przez owoce mogą być zainteresowane skupem i przetwórstwem warzyw. Spożycie, wg prognozy IERiGŻ może nieznacznie spaść, wobec konsumpcji na poziomie 58,2kg/osobę w roku poprzednim.

Niskie ceny malin

W obecnym sezonie głównym determinantem ceny były skutki wiosennych przymrozków. Wśród malin największe szkody są wśród odmiany jesiennej. Mimo wzrostu powierzchni upraw, przez przymrozki produkcja zmniejszy się. Według szacunków GUS w 2017 zostanie zebranych ponad 100tys. ton malin, o 20% mniej, niż w roku poprzednim. Jak podaje GUS, obserwuje się nowe nasadzenia malin, w tym głównie odmiany letniej.

Mimo szacowanej mniejszej produkcji ogółem, cena maliny letniej była nawet o 30% niższa niż rok temu i wynosiła ok. 3,7 PLN/kg. Spadek cen malin kontrastuje z bardzo dużymi wzrostami cen innych owoców, np. wiśni gdzie notuje się nawet 100% wzrosty. Ocenia się, że jest to spowodowane stosunkowo dobrymi zbiorami w związku z niewielkimi stratami w odmianie letniej. Warto zaznaczyć, że szczególnie na początku sezonu na presję na spadek cen malin wywierały wyższe zbiory w krajach Europy Zachodniej (m.in. wzrost produkcji o 15% w Hiszpanii),

Od sierpnia rusza skup maliny jesiennej. Jest to kluczowy miesiąc dla skupu owoców do mrożenia, stąd można spodziewać się zwiększonego popytu. Według pierwszych informacji jakość owoców na początku sezonu jest niska, stąd w skupach oferuje się także niższe ceny rzędu 4,0 PLN/kg. Jednak ostateczna stawka będzie zależeć od ilości oferowanych malin. W przypadku potwierdzenia się szacunków GUS o największych stratach wśród odmiany jesiennej, mogą wystąpić niedobory podaży. Doprowadzić to może do podwyższenia ceny.

Tabela 13. Średnie ceny [PLN/kg] wybranych owoców i warzyw na giełdach spożywczych w Polsce na dzień 08.08.2017 r.

Towar	Warszawa	Lublin	Wrocław
Śliwki	4,0	5,0	4,5-5,0
Maliny	16,0	11,0	14,0-18,0
Jabłka	2,0 (genewa)	3,0 (genewa)	1,4-3,0
Papryka czerwona	5,0	3,7	5,0
Pomidor krajowy	1,6	1,83	2,2-2,5
Ogórek gruntowy	2,0	1,1	1,5-2,0
Marchew	1,3	1,1	1,0-1,2
Ziemniaki	0,35	0,7	0,4-0,6
Cebula młoda	2,0	1,5	2,0-2,4
Kapusta biała, młoda	2,0[szt.]	2,0[szt.]	2,0 [szt.]

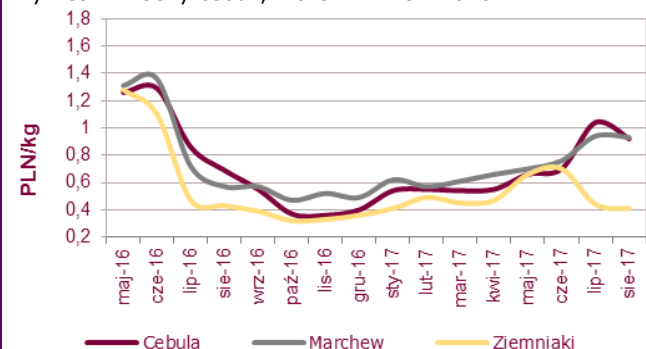
Źródło: Opracowanie własne na podstawie notowań na giełdach Bronisze, LRH Elizówka, Targ Piast

Tabela 14. Ceny wybranych produktów według prognoz IERiGŻ.

Towar	2016	2017*	Zmiana r/r
Jabłka deserowe	1,12	1,50	34%
Jabłka przemysłowe	0,25	0,40	60%
Maliny	5,20	5,50	6%
Porzeczki czarne	2,30	3,50	52%
Porzeczki czerwone	1,30	2,40	85%
Kapusta biała	0,30	0,40	33%
Marchew	0,25	0,30	20%
Cebula obierana	0,60	0,70	17%
Buraki ćwikłowe	0,30	0,30	0%

Źródło: IERiGŻ
*prognoza

Wykres 11. Ceny cebuli, marchwi i ziemniaków.

Źródło: MRIRW

CENY PRODUKTÓW ROLNYCH WG MRIRW Z DNIA 30.07.2017 r.

Zboża

Towar	Rodzaj ziarna	Polska	Zmiana r/r
Pszenica	kons.	704,8	16%
	paszowe	732,5	15%
Żyto	kons.	595,4	25%
	paszowe	612,7	26%
Jęczmień	kons.	556,9	13%
	paszowe	568,2	8%
	brow.	619,1	-7%
Kukurydza	paszowe	720,0	2%
Owies	kons.	-	-
	paszowe	560,8	11%
Pszenżyto	paszowe	634,2	19%

Rośliny oleiste

Towar	30.07.2017	23.07.2017	31.07.2016	Zmiana r/r
Nasiona rzepaku	1554	1579	1597	-2,7%
Olej rzepakowy rafinowany	3438	3638	3275	5,0%
Śruta rzepakowa	779	778	855	-8,9%
Makuch rzepakowy	890	904	892	-0,2%

Mięso wieprzowe

Klasa	[MPC] PLM/tonę	Żywiec wieprzowy PLN/kg	Zmiana r/r
S	7 086	5,4	1%
E	6 994	5,3	1%
U	6 595	5,0	1%
R	6 155	4,7	1%
O	5 555	4,3	1%
P	4 568	3,6	-9%
S-P Razem	6 950	5,4	1%

MPC – Masa Poubojowa Ciepła

Mięso drobiowe

Towar	Cena w PLN/tona	Zmiana m/m	Zmiana r/r
Kurczęta typu brojler	3 416,8	2%	-3%
Indory	5 302,1	-3%	3%
Indyczki	5 158,2	-4%	8%
Kaczki typu brojler	4 593,1	-1%	0%
Gęsi tuczone	8 619,9	4%	15%
Kury mięsne ze stad reprodukcyjnych	2 241,7	-6%	20%

Mleko

Towar	Cena w PLN/100kg	Zmiana m/m	Zmiana r/r
Masło Ekstra w blokach	2 230,8	6%	71%
Masło Ekstra konfekcjonowane	2 390,5	12%	64%
Mleko odtuszczone w proszku	754,5	-4%	7%
Mleko pełne w proszku	1 269,9	8%	47%
Ser Edamski	1 449,7	3%	28%
Ser Gouda	1 446,4	2%	29%

Owoce i warzywa

Towar	Cena średnia	Zmiana m/m	Zmiana r/r
Cebula	0,92	-37,4%	7,0%
Kalafior	1,65	-33,5%	5,8%
Kapusta biała	1,58	-11,2%	75,6%
Kapusta pekińska	2,46	-24,8%	26,8%
Marchew	0,93	19,2%	29,2%
Pieczarki	4,87	3,4%	-9,6%
Pietruszka	3,51	19,4%	5,7%
Ogórki szklarniowe	1,53	-14,0%	10,1%
Pomidory szklarniowe	2,37	-4,0%	-6,3%
Salata	0,90	15,4%	25,0%
Seler	2,89	-2,7%	22,5%
Ziemniaki	0,41	-28,1%	-12,8%

Niniejszy dokument jest jedynie materiałem informacyjnym do użytku odbiorcy. Nie może on być uznany za rekomendację do dokonania jakiegokolwiek inwestycji czy podjęcia działania, ani za ofertę w rozumieniu art. 66 ust. 1 Kodeksu cywilnego. Wszystkie opinie i prognozy wyrażone w niniejszym dokumencie są wyrazem oceny autorów w dniu publikacji i mogą ulec zmianie bez zapowiedzi. Alior Bank SA nie ponosi odpowiedzialności za decyzje odbiorcy (ani innych osób) podjęte w oparciu o informacje przedstawione w niniejszym materiale, a wszelkie ryzyko z tytułu korzystania z takich informacji ponosi w pełni odbiorca (oraz inne osoby korzystające z informacji).

Żadna część, jak i całość utworów zawartych w publikacji „AgroPrzegląd” nie może być powielana i rozpowszechniana lub dalej rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (w tym także elektroniczny, mechaniczny lub inny albo na wszelkich polach eksploatacji) włącznie z szeroko pojętą digitalizacją, fotokopiowaniem lub kopiowaniem, w tym także zamieszczaniem w Internecie - bez uprzedniej pisemnej zgody Alior Banku SA z siedzibą w Warszawie. Jakiegokolwiek użycie lub wykorzystanie z naruszeniem prawa utworów zawartych w „AgroPrzegląd”, w całości lub w części, bez uprzedniej pisemnej zgody Alior Banku SA jest zabronione pod groźbą kary i może być ścigane prawnie.